

Beslissing Regionale klachtencommissie

inzake klacht van de heer X

Klacht : 2024/013
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) en
Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)
Datum binnenkomst klacht : 9 april 2024
Datum hoorzitting : 15 april 2024
Datum beslissing : 15 april 2024
Datum gemotiveerde beslissing : 23 april 2024

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 8 april 2024
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 11 april 2024

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van de X van 8 april 2024, hierna te noemen klager. Verweerder, mevrouw A, psychiater, heeft op 11 april 2024 haar verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden. Tevens is een schorsingsverzoek ingediend ten aanzien van de gedwongen medicatie. In overleg met de voorzitter heeft de behandelaar toegezegd de gedwongen medicatie op te schorten tot aan de zitting. Na de zitting is mondeling uitspraak gedaan; hetgeen per brief de dag erna is bevestigd aan klager en verweerder.

Op 15 april 2024 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater-deskundige
lid
- *secretaris:*
- *notulist:*
- *klager:* de heer X, die zich in deze heeft laten door
zijn begeleider van Humanitas DMA, en de waarnemend
patiëntenvertrouwenspersoon
- *verweerder:* mevrouw A, psychiater

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager is het niet eens met zijn verplichte opname in accommodatie Zilverlinden HIC 4, toediening van verplichte medicatie en weigering van behandelaar om tijdens de eerste vijf dagen van opname Sertraline te verstrekken van het merk dat klager altijd gebruikte.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende. Klager is op 28 maart 2024 opgenomen met een crisismaatregel. De rechtbank heeft op 2 april 2024 een machtiging afgegeven tot verlenging van de crisismaatregel tot en met 23 april 2024. Klager geeft aan dat er ten tijde van de opname geen sprake was van ernstig nadeel voortkomend uit een psychiatrische stoornis. Met name bestrijdt klager het feit dat er sprake zou zijn van de aanwezigheid van een psychiatrische stoornis. Daarbij beweert klager dat de woning niet dusdanig onveilig zou zijn als dat de stukken doen vermoeden. Klager is al enkele jaren in gesprek met de woningbouwvereniging over de gebreken die zijn woning heeft. Klager denkt dat als hij naar huis gaat er geen sprake is van ernstig nadeel.

De verplichte medicatie geeft klager een onveilig gevoel. Klager heeft geen vertrouwen in Reinier van Arkel en was op zoek naar een alternatieve zorgaanbieder. Dit gebrek aan vertrouwen komt onder meer voort uit een trauma dat klager heeft opgelopen door een separatie tijdens een eerder verblijf bij Reinier van Arkel. Kortgezegd vindt klager dat hij niet psychotisch is en dus ook geen antipsychotica nodig heeft.

Verweerder is van mening dat de situatie op 28 maart 2024 zo ernstig was dat klager niet naar huis kon gaan. Er zouden in zijn woning grote delen van de vloer eruit zijn gehaald, stopcontacten ontmanteld en de cv ontkoppeld. De woning was dermate gevaarlijk dat klager daar niet kon blijven. Na de opname is een brief toegezonden aan klager als bedoeld in artikel 8.9 van de Wvvgz. Het streven was een zo kort mogelijke opname, mits er een goed woonalternatief zou zijn voor klager. Op het moment van de zitting kan klager sowieso niet naar huis, omdat zijn woning nog onbewoonbaar is.

Verweerder vermoedt dat klager wél psychotisch is en dus antipsychotica nodig heeft. Meerdere zorgverleners hebben de afgelopen tijd deze diagnose gesteld, verweerder is niet de eerste die dit doet. De medicatie heeft een positief effect op klager, het stemt hem milder en vermindert zijn angsten volgens verweerder. Het heeft de voorkeur van verweerder dat klager weer snel naar huis kan, maar wel met medicatie. De verwachting is dat hoe sneller de medicatie wordt opgestart hoe sneller klager weer naar huis kan.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub b van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 Procedurele waarborgen

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvggz:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
 - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
 - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
 - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- De zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvvggz.

De klachtencommissie komt tot het oordeel dat aan alle formele vereisten voor verplichte zorg is voldaan.

5.3 Inhoudelijke waarborgen

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvvggz kan verplichte zorg worden verleend indien:

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);¹
- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);

¹ Indien van toepassing

- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de commissie het volgende. Uit hetgeen is vermeld in de desbetreffende beslissing verlenen verplichte zorg, de medische verklaring, het behandelplan, de beschikking, de rapportages, alsmede gelet op de toelichting van verweerder is, naar het oordeel van de klachtencommissie, genoegzaam gebleken dat er sprake is van ernstig nadeel voor klager zelf en zijn maatschappelijke teloorgang. De verplichte opname en toediening van medicatie zijn proportioneel, subsidiair en doelmatig nu klager psychotisch en angstig in contact is en er geen andere behandel mogelijkheden zijn om het gevaar thuis af te wenden.

De medicatie heeft ervoor gezorgd dat klager veel milder is geworden en zijn angsten zijn afgenomen. Derhalve is de verplichte medicatie effectief. De opnamesetting bij Reinier van Arkel waar klager zich bevindt, is veiliger dan de eigen woning van klager.

De klachtencommissie voegt daar aan toe dat de beslissing tot opname in een accommodatie is genomen door de burgemeester en getoetst door de rechtbank. De klachtencommissie kan enkel oordelen over het voortzetten van de opname en niet over de initiële verplichte opname. De klachtencommissie beschouwt de toediening van antipsychotica aan klager onder dwang rechtmatig, zowel oraal, intramusculair als in depotvorm.

5.4 Overwegingen ten aanzien van Wkkgz-klacht

Klager heeft nog een derde klacht ingediend. Dit betreft het niet verstrekken van zijn gebruikelijke medicatie (te weten: Sertraline van een specifieke fabrikant) gedurende de eerste vijf dagen van zijn opname. Verweerder heeft hierover aangegeven dat dit medicijn niet voor handen was ten tijde van de opname van klager. Dit moest besteld worden en dit is in overleg met klager gebeurd. Inmiddels krijgt klager zijn gebruikelijke medicatie weer. De klachtencommissie acht dat Reinier van Arkel hierin geen verwijt valt te maken en dat zij de situatie binnen redelijke termijn heeft aangepast aan de wensen van klager.

6. BESLISSING

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klachten van klager ongegrond.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.